

Tutkimuksen ja muovailun kohteena kirja

ANTTI NYLÉN

Kun kirjoja viisisataa vuotta sitten alettiin tehdä koneen avulla, siis jäljentämällä irtokirjakkeista tehty ladelma prässin avulla paperille, pyrittiin uusilla menetelmillä valmistamaan esine, joka olisi yhtä hieno ja kaunis kuin vanhat käsin jäljennetyt kirjat.

Koneelle annettu vaatimus oli: tee työ, joka menee käsityöstä. 1400-lopun tekniikka suoriutui tehtävästä hämmäntävän hyvin. Gutenbergin raamattu on edelleen kirjataiteen, painojäljen ja graafisen suunnittelun kannalta verraton. Uranuurtajien työtä jatkettiin kompromissein, sillä päämäärä vaihtui. Tehokkuus ja volyymi korvasivat laadun ja kauneuden ihanteet.

Muutaman vuoden ajan olen tutkiskellut ja muovailut kirjan hahmoa julkaisuprojektissani, jonka nimi on Bokeh. Bokeh ei ihan ole ”pienkustantamo”. Sen juuret ovat viime vuosikymmenellä alkaneessa taiteilijakirja- ja kirjansidontaharrastuksessani. Harrastuksen peruja on jääräpäinen halu tehdä kirjasta itse, käsityönä, niin suuri osa kuin mahdollista.

Minulla on kaksi toimistokopiokonetta, joita käytän tulostimina, sekä joukko erilaisia leikkureita ja muita jälkikäsitteilylaitteita. Kohopainokin on toiminnassa. Vaikka minulla siis on eräänlainen kirjapaino, olen toimenkuvaltani lähinnä julkaisija. Se oli aivan normaalia muinoin, ennen kuin kaikessa alettiin edellyttää työnjakoa; kirjanpainajat päättivät mitä julkaistaan. Nyt on erikseen kustantajia, jotka maksavat kirjapainoille kirjojen valmistamisesta. Teknisesti he ovat jälleenmyyjiä.

Nautin kirjanteossa mekaanisesta sarjatyöstä. Se on lepoa ainaisesta ajattelusta. Mutta nautin myös siitä, ettei työ jatku loputtomiin. Editiot ovat sadan, parin sadan suuruisia. Se riittää. Kirja on lakannut olemasta joukkotiedotusväline. Jos kieleemme viidelle miljoonalle osajalle onnistuu kirjan muodossa myymään mitä hyvänsä sanataideteosta tuhatkunta kappaletta, on kysymyksessä myyntimenestys.

Käsityössä, kuten kaikessa, on rajoituksensa. Päinvastoin kuin 1400-luvulla, esikuvana on nykyään teollisesti valmistettu kirja: kun käsityö on oikein taitavaa, näyttää jälki koneen tekemältä. Usein romantisoidusta ”käsityön jäljestä” olenkin ajatellut, että kaikki se, mikä hellyttömästi vastustamisesta huolimatta jää näkyviin, vähä rosoisuus ja vinous, täytyy hyväksyä tärkeäksi osaksi työtä.

ANTTI NYLÉN *on helsinkiläinen kirjailija, suomentaja, kirjantekijä ja pienkustantaja.*

(Ylhäällä) Merja Kokkonen:
Angel Tape. / Islaja: *Angel Tape*. Teospari: Merja Kokkonen monotyypeistä tehty taiteilijakirja ja Islajan *Angel Tape* -albumin (Other Power 2024) kasettijulkaisu. Molempien editio 100 kpl. 2022/2023.

(Alhaalla) Franz Kafka: *Der Steuermann*. Taiteilijakirjan sisältönä on Franz Kafkan lyhyt novelli "Der Steuermann" ("Perämies") irtokirjakeista ladottuna ja hopeafoliolla painettuna sekä hopeagelatiinivedos. Kirjamoitoilu, paino ja sidonta Antti Nylén. Hopealangalla sidottu vihko, kartonkipäällinen. 15 x 13 cm, 30 s. Editio 50 kpl. 2021.

Antti Nylén: *Samurai X4.0 Quintuple Exposures*. Taiteilijakirja:
puolikinokameran päällekkäisvalotusohjelmalla otettujen ruutujen
hopeagelatiinivedoksia mustavalkokopiokoneella jäljennettyinä.
Lankasidottu vihko, kluuttikansi. 20 x 28 cm, 18 s. Editio 20 kpl. 2020.

"tappaminen on kuin pudotaisi paljon ohutta lasia"
 me olemme toki huonoja eläimiä, mutta että pillin huonoja
 broileri on meidän näkemyskerrme punaviikkokokanasta
 broilerin elinikä on sama kuin pääkäsipaaston kesto
 me emme tiedä miten pitäisi elää

mullaisen luojan näkemys ihmisestä me olemmekaan!
 majavilla on läpinäkyvät silmäluoimet

tappaminen on kuin tappaisi kanan noin kolmen sekunnin välein
 ristillä tarkoitetaan sitä minkä alle sorrutaan

Ross 308 (© Aviagen) on Suomen yleisimpiä luituja, mutta se puut-
 tuu kattavimmistakin luitukirjoista.
 Lintuhin kuuluu se, että ne näkyvät, mutta Ross 308 on poikkeus: se
 on pillossa kuin Poen varastettu kirje.
 Kuvittelle, että heräät huomenna ja kaikki Ross 308:t ovat tulleet nä-
 kyyn.

Mikä Ross 308 on?

- The Ross 308 is available as a fast or slow-feathering bird.
- The Ross 308 is recognized globally as a broiler that will give consistent performance in the broiler house. Integrated and independent producers value the growth rate, feed efficiency and robust performance of the Ross 308.
- The Ross 308 satisfies the demands of customers who require a bird that performs consistently well and has the versatility to meet a broad range of end product requirements.
- The Ross 308 breeder produces a high number of eggs combined with good hatchability to optimize chick cost in situations where broiler performance is important.
- The Ross 308 is the closest you can get to an understanding of the traditional concept of mortal sin, or even Hell.

~~Pundion holliaetus~~
 Saksi

"se, mikä kestää aina, herättää meissä yhtä voimakasta tunnetta
tunteen kuin se, mikä katoaa heti"

2

kun täysi pitkämatkajoina saapuu suoraan...
odotamme ilman muuta tulla tapaamaan...
tulevat junaista ulos laiturille, ja...
heitä, matkatavaroita siivittäen, joutuu...
särnäilevät, helpottuneen ilmein,...
sen riemu --
on hyvin vaikeaa, jopa jossakin...
saapumisen jälkeen ei tapahtunut...
vaan että kaikki kivetty --

hävittäte, että herätät huomenna ja kaikki...
hävittäte, että herätät huomenna ja kaikki...

~~Ardea cinerea
Harmaahaikara~~

Antti Nylén ja Martti Jämsä: *Kuoriutumattomat*. Taiteilijakirja:
fragmentaarista proosaa (Nylén) ja Forssan luontomuseon
kokoelmista kuvattuja linnunmunia (Jämsä). Lankasidottu
vihko, kartonkipäällinen, 12 mustesuihkuvedosta.
Kirjamoitoilu Jämsä ja Nylén, paino ja sidonta Nylén.
20 x 25 cm, 48 s. Editio 100 kpl. 2021.

ään seitsemään vuotta, ja sitten
en.

Nelli Palomäki ja Olavi Uusivirta: *Kerran*. Valokuvia ja lyhytproosaa.
Palomäen kertakäyttökameroilla otetut "perhealbumikuvat", ns.
kymppikuvat, on jäljennetty kirjaan suoraan kopiokoneen lasilta.
Nidottu, liimaselkä. 20,5 x 24,5 cm, 40 s. Editio 200 kpl. 2022.

P. Puntarpää: *Dandyiltain tarinoita*.
Runokokoelma, tekijänsä toinen teos.
Ompelukoneella sidottu kirja, liimaselkä.
11 x 15 cm, 80 s. Editio 200 kpl. 2023.